

Θεματική Ενότητα: Επιστήμες του Χορού
Αναρτημένες Ανακοινώσεις 19^{ου} Διεθνούς Συνεδρίου Φυσικής
Αγωγής & Αθλητισμού

Section: Dance Sciences
Poster Presentations of the 19th International Congress of Physical
Education & Sport

17121

Η ΓΚΑΪΝΤΑ ΚΑΙ Η ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΣΤΟΝ ΕΛΛΑΔΙΚΟ ΧΩΡΟ

Γαρυφαλλοπούλου Σ. , Σερμπέζης Β., Τσιρεμέ Ν.

Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, Τ.Ε.Φ.Α.Α.

ntsireme@yahoo.gr

BAGPIPE AND ITS FUNCTIONALISM IN GREEK REGION

S. Garifallopoulou , V. Serbezis, N. Tsireme

Democritus University of Thrace, D.P.E.S.S.

Η γκάιντα, θεωρείται ιστορικό πνευστό μουσικό όργανο, για την καταγωγή του οποίου, οι απόψεις δίστανται. Αναφέρεται ως ασιατικής προέλευσης που ήρθε στην Ελλάδα τον 1ο με 2ο μ.Χ αιώνα. Πιο ισχυρή, όμως, δείχνει η άποψη ότι είναι καθαρά ελληνικό όργανο, διαδεδομένο στην ηπειρωτική Ελλάδα κυρίως στη Μακεδονία και Θράκη ενώ στον ευρύτερο ελληνικό νησιωτικό χώρο συναντάται, ανέκαθεν, με διάφορες κατασκευαστικές και, ως εκ τούτου, λειτουργικές παραλλαγές. Οι πρώτες μαρτυρίες στον Ελλαδικό χώρο καταγράφονται στα έργα του Αριστοφάνη (445–385 π.Χ.) και αργότερα, κατά την Αλεξανδρινή περίοδο, στα κείμενα του Χρυσοστόμου του Δίου (περί το 100 μ.Χ). Αργότερα, κατά τη Βυζαντινή εποχή, η γκάιντα μάλλον παίρνει τη σημερινή της μορφή ενώ οι μικρές παραλλαγές στο σχήμα, πιθανόν να οφείλονται στις διαφορετικές απαιτήσεις των μουσικών ως προς την τονικότητά της. Σκοπός της εργασίας ήταν να μελετηθεί η λειτουργικότητα της γκάιντας στον ελλαδικό χώρο σήμερα, αναφορικά με την τοπικότητα και τις μουσικές συνεργασίες της με άλλα όργανα, ενώ επιμέρους στόχος ήταν η καταγραφή της συμμετοχής και λειτουργίας του οργάνου σε άλλα είδη μουσικής. Για τη συλλογή των πληροφοριών πραγματοποιήθηκε βιβλιογραφική ανασκόπηση σε σχετικά βιβλία, δικτυακούς τόπους και ένθετα της σχετικής δισκογραφίας. Από τα αποτελέσματα προέκυψε ότι η γκάιντα, όπως και στην αρχαιότητα, συναντάται στις περισσότερες περιοχές του ελλαδικού χώρου και λειτουργεί είτε κατά μόνας είτε σε συνδυασμό με κάποιο κρουστό. Στη Θράκη με νταρμπούκα, στον Πόντο, όπου ονομάζεται τουλούμ' συνδυάζεται με νταούλι, ενώ σε αρκετά νησιά του Αιγαίου ως τσαμπούνα συνεργάζεται με τουμπί. Η ιστορικότητα του οργάνου φαίνεται ότι συνετέλεσε ώστε να αντέξει στον άνισο ανταγωνισμό του κλαρίνου ακόμα κι εκεί όπου κυριαρχεί η κλασική ελληνική κομπανία, όπως σε περιοχές ανατολικά του Ολύμπου. Αξιοσημείωτη είναι η συμμετοχή της γκάιντας στις κομπανίες της Ανατολικής Μακεδονίας με δυο λύρες και δυο νταϊρέδες γεγονός που πιθανότατα σχετίζεται με τις πληθυσμιακές ιδιαιτερότητες των γηγενών. Τέλος, θα πρέπει να αναφερθεί ότι το ιδιάζον ηχώχρωμά της, που οφείλεται κυρίως στην κατασκευή της, έχει προκαλέσει τελευταία την προσοχή καλλιτεχνών που υπηρετούν και άλλα είδη μουσικής όπως έντεχνη, έθνικ και άλλα, με αποτέλεσμα την αναβάθμιση του οργάνου. Συμπεραίνεται ότι ο χαρακτηριστικός μουσικός ήχος της γκάιντας την

* Η συμμετοχή στο συνέδριο με αναρτημένη ανακοίνωση πιστοποιείται από το παρόν ηλεκτρονικό αρχείο.

* The participation in the congress with a poster presentation is certified through this electronic file.

καθιστά απαραίτητο μουσικό όργανο στις περισσότερες περιοχές του ελλαδικού χώρου και δίνει σημαντικές προοπτικές για την λειτουργικότητα της όχι μόνο στα πλαίσια της παραδοσιακής μουσικής αλλά και πέρα από αυτή.

Λέξεις κλειδιά: γκάιντα, παραδοσιακά μουσικά όργανα, παραδοσιακές κομπανίες

17129

ΜΟΥΣΙΚΕΣ ΕΠΙΡΡΟΕΣ ΤΗΣ ΔΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΝΕΟΛΑΙΑ ΚΑΤΑ ΤΟ ΔΕΥΤΕΡΟ ΜΙΣΟ ΤΟΥ 20ΟΥ ΑΙΩΝΑ: ΤΟ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΤΩΝ ΣΤΥΛ DISCO ΚΑΙ POP

Φορίδου Α. , Σερμπέζης Β., Παναγοπούλου Β.

Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, Τ.Ε.Φ.Α.Α.

vpanagop@phyed.duth.gr

WESTERN MUSICAL INFLUENCES TO GREEK YOUTH DURING THE SECOND PART OF 20TH CENTURY: THE EXAMPLE OF DISCO AND POP STYLE

A. Foridou , V. Serbezis, V. Panagopoulou

Democritus University of Thrace, D.P.E.S.S.

Στην Ελλάδα, κατά τον 20ο αιώνα, το ρεμπέτικο ήταν το είδος μουσικής που συνήθιζε να ακούει ο μέσος πολίτης. Με την ανάπτυξη όμως των ΜΜΕ και τη μορφή διασκέδασης που επέλεξαν οι νέοι κατά το δεύτερο μισό του ίδιου αιώνα, νέα είδη μουσικής εμφανίστηκαν και αναπτύχθηκαν. Μέχρι και σήμερα μάλιστα, κάποια από αυτά, βρίσκονται ακόμη στο προσκήνιο. Με την ελληνική νεολαία να πρωτοπορεί, παρατηρήθηκε σημαντική στροφή στη νέα αυτή μουσική κατεύθυνση που δε δείχνει αποκομμένη από τη γενικότερη πολιτισμική και πολιτική κατάσταση μέσα κι έξω από την Ελλάδα. Η τάση να ακολουθούν οι νέοι πολιτικές ιδέες που ήδη ίσχυαν στην Αμερική και τη Δυτική Ευρώπη, έφερε μια μετεξέλιξη στους αξιακούς κώδικες και στο γενικότερο τρόπο ζωής. Τα μουσικά στυλ rock, rock and roll, disco και pop, είναι τα κυριότερα που σηματοδοτούν την εποχή εκείνη, ταυτόχρονα με την υιοθέτηση των αντίστοιχων στυλ σε ντύσιμο και συμπεριφορά. Σκοπός της παρούσας εργασίας, ήταν να μελετηθούν οι συνθήκες και τα αίτια που διαμόρφωσαν την εν λόγω μουσική πραγματικότητα των στυλ disco και pop, κατά το δεύτερο μισό του 20ου αιώνα στην Ελλάδα. Για τη συλλογή των απαιτούμενων πληροφοριών έγινε ανασκόπηση σε σχετικά βιβλία και άρθρα, δικτυακούς τόπους και περιοδικά καθώς και σε ένθετα της σχετικής δισκογραφίας. Από τη μελέτη των δεδομένων προέκυψε ότι και τα δυο στυλ πρωτοεμφανίστηκαν και επεκράτησαν στην Αμερική, η μεν disco κυρίως για το χορευτικό της ύψος, η δε pop για την ιδιάζουσα εκφραστικότητα του στίχου. Η pop, η οποία ήρθε στην Ελλάδα μέσω ραδιοφωνικών εκπομπών και σχεδόν αμέσως καθιερώθηκε καθολικά δημιουργώντας πολλούς θαυμαστές, ακόμη και σήμερα, αποτελεί ένα από τα πιο δημοφιλή μουσικά ρεύματα. Αντίθετα η disco, παρά την αρχική της μεγάλη έως πρωτοφανή επιτυχία, δεν κατάφερε να υποστηριχθεί από τις ιδέες της εποχής, με αποτέλεσμα μια σταδιακή παρακμιακή πορεία. Αιτία του φαινομένου αυτού μάλλον αποτέλεσε ο συνδυασμός των ειδικότερων επιμέρους χαρακτηριστικών του κάθε στυλ με τις γενικότερες κοινωνικές και πολιτισμικές συνθήκες της εποχής. Συμπεραίνεται πως, το παράδειγμα της εμφάνισης, ακμής και παρακμής των μουσικών στυλ Disco και Pop στην Ελλάδα κατά το δεύτερο μισό του 20ου αιώνα, ακολουθεί τους γενικότερους κανόνες της πολιτισμικής ροής και μετεξέλιξης που σχετίζεται με τις παραμέτρους του χώρου και του χρόνου καθώς και τη γενικότερη κοινωνικοοικονομική και άρα πολιτική κατάσταση.

Λέξεις κλειδιά: μουσικές επιρροές, μουσικά στυλ, χορευτική μουσική

* Η συμμετοχή στο συνέδριο με αναρτημένη ανακοίνωση πιστοποιείται από το παρόν ηλεκτρονικό αρχείο.

* The participation in the congress with a poster presentation is certified through this electronic file.